

Nieuwsbrief - STAB OGR Updates

Nummer 7, 2021

Redactie: mr. G.A. Keus, mr. J.K. van de Poel, mr. ir. O.W.J.M. Scholte, mr. R. Veenhof en bc. K-RMT P.A.H.M. Willems.

INHOUDSOPGAVE

Rechtbank

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2021:1168](#) 17-03-2021

Civiel recht/onrechtmatige geurhinder

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2021:810](#) 11-03-2021

Vergunning Wnb/Fryslân

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2021:923](#) 02-03-2021

Projectplan Waterwet/Waterschap Vechtstromen

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2021:897](#) 01-03-2021

Peilbesluit/Hoogheemraadschap Amstel Gooi en Vecht

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2021:1469](#) 19-02-2021

Nadeelcompensatie Waterwet/Waterschap Limburg

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2020:6907](#) 31-12-2020

Planschade/Dongen

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2020:14080](#) 22-12-2020

Planschade/Zoetermeer

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2020:6081](#) 04-12-2020

Nadeelcompensatie Waterwet/Waterschap de Dommel

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2020:7013](#) 10-09-2020

Vergunning Wnb/Zeeland

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2021:629](#) 24-03-2021

Bestemmingsplan/Heusden

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2021:627](#) 24-03-2021

Verzoek herziening uitspraak/Wateren

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2021:619](#) 24-03-2021

Bestemmingsplan/Sûdwest-Fryslân

- [Raad van State, ECLI:NL:RVS:2021:621](#) 24-03-2021
Maatwerkvoorschriften/Noord-Brabant
- [Raad van State, ECLI:NL:RVS:2021:562](#) 17-03-2021
Omgevingsvergunning/Amsterdam
- [Raad van State, ECLI:NL:RVS:2021:585](#) 17-03-2021
Bestemmingsplan/Maasgouw
- [Raad van State, ECLI:NL:RVS:2021:590](#) 17-03-2021
Handhaving/Tiel
- [Raad van State, ECLI:NL:RVS:2021:573](#) 17-03-2021
Omgevingsvergunning/De Wolden
- [Raad van State, ECLI:NL:RVS:2021:523](#) 10-03-2021
Bestemmingsplan/Oegstgeest
- [Raad van State, ECLI:NL:RVS:2021:513](#) 10-03-2021
Projectplan Waterwet/Waterschap Limburg
- [Raad van State, ECLI:NL:RVS:2021:453](#) 03-03-2021
Handhaving/Zuid-Holland
- [Raad van State, ECLI:NL:RVS:2021:373](#) 24-02-2021
Watervergunning aanbrenge n beplanting/Wetterskip Fryslân
- [Raad van State, ECLI:NL:RVS:2021:374](#) 24-02-2021
Mijnbouwschade/Minister van Economische Zaken en Klimaat
- [Raad van State, ECLI:NL:RVS:2021:316](#) 17-02-2021
Watervergunning Reusel/Waterschap de Dommel

RECHTSPRAAK

Maatwerkvoorschriften/Noord-Brabant

Duiding van maatwerkbevoegdheid voor geur uit artikel 2.7a, vierde lid, van het Activiteitenbesluit.

Casus

[Appellante] exploiteert op het perceel een inrichting voor het op- en overslaan en bewerken van meststoffen. Zij beschikt over een op 5 december 2014 door het college verleende omgevingsvergunning voor de productie van mestkorrels met een capaciteit van 60.000 ton per jaar. Volgens het college is gebleken dat deze activiteit leidt tot geurhinder die een aanvaardbaar niveau overschrijdt. Het heeft hierin aanleiding gezien om op grond van artikel 2.7a, vierde lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer maatwerkvoorschriften vast te stellen.

[Appellante] stelt zich op het standpunt dat het college de maatwerkvoorschriften niet had mogen vaststellen.

Rechtsvraag

1. Had het college moeten kiezen tussen de in artikel 2.7a, vierde lid, van het Activiteitenbesluit genoemde soorten maatwerkvoorschriften?
2. Mocht het college een maatwerkvoorschrift aan de vergunning verbinden waarin de maximale productie wordt geduid?

Uitspraak

1. Artikel 2.7a, vierde lid, van het Activiteitenbesluit luidt:

‘Het bevoegd gezag kan, indien blijkt dat de geurhinder ter plaatse van een of meer geurgevoelige objecten een aanvaardbaar hinderniveau overschrijdt, bij maatwerkvoorschrift:

- a. geuremissiewaarden vaststellen;*

b. bepalen dat bepaalde geurbelastingen ter plaatse van die objecten niet worden overschreden, of

c. bepalen dat technische voorzieningen in de inrichting worden aangebracht of gedragsregels in de inrichting in acht worden genomen om de geurhinder tot een aanvaardbaar niveau te beperken.'

De rechtbank heeft naar het oordeel van de Afdeling terecht overwogen dat het college niet hoeft te kiezen tussen de drie soorten maatwerkvoorschriften die zijn genoemd in artikel 2.7a, vierde lid, van het Activiteitenbesluit, omdat het woordje 'of' niet uitsluit dat die soorten maatvoorschriften naast elkaar worden gesteld. De tekst van dat artikel stelt op dit punt geen beperkingen. Dat doet er niet aan af dat het college wel zal moeten motiveren waarom het voor een bepaalde combinatie van voorschriften heeft gekozen. De verwijzing door [appellante] naar artikel 5.5 en 5.6 van het Bor en artikel 8.12 en 8.12a van de Wet milieubeheer (oud) leidt niet tot een ander oordeel, omdat die aan de tekst van artikel 2.7a, vierde lid, van het Activiteitenbesluit niet afdoen en geen regels bevatten die een kader geven voor de toepassing of de inhoud van artikel 2.7a, vierde lid, van het Activiteitenbesluit.

2. Zoals de rechtbank heeft vastgesteld, heeft het college met maatwerkvoorschrift 1.1.12 beoogd te verduidelijken wat volgens hem bij de omgevingsvergunning van 5 december 2014 is vergund. Artikel 2.7a, vierde lid, van het Activiteitenbesluit biedt echter geen grondslag voor een dergelijk maatwerkvoorschrift. Dit heeft de rechtbank niet onderkend. Op grond van die bepaling kunnen slechts de daarin genoemde maatwerkvoorschriften worden gesteld om overschrijding van het aanvaardbaar geurhinderniveau te voorkomen. Het willen herhalen en verduidelijken van wat volgens het college al in de vergunning is geregeld, valt daar niet onder.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 24-03-2021

ECLI: ECLI:NL:RVS:2021:621

Zaaknummer: 201903836/1/R4

Wetsartikelen: 2.7a lid 4 Activiteitenbesluit

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning/De Wolden

Toegestane geluidbelasting is gebaseerd op bestaande rechten. Een (mobiel) geluidscherm belemmert de bedrijfsvoering. Loeiende koeien overschrijden de geluidnorm niet. Incidentele werkzaamheden in de avond- en nachtperiode zijn aanvaardbaar.

Casus

Verweerder heeft een omgevingsvergunning verleend voor het veranderen van een melkrundveehouderij. Met een herstelbesluit heeft verweerder een extra voorschrift aan de vergunning verbonden. De rechtbank heeft de beroepen van omwonenden deels gegrond verklaard en heeft beide besluiten vernietigd. Tegen de uitspraak is hoger beroep ingesteld. In een tweede herstelbesluit heeft verweerder opnieuw een omgevingsvergunning onder voorschriften verleend voor het veranderen van een melkrundveehouderij.

Omwonenden vrezen voor geluidhinder, omdat een te hoge geluidbelasting is toegestaan, geen maatregelen worden getroffen en het loeien van koeien in de nachtperiode een overschrijding van het maximale geluidniveau veroorzaakt. Verder voeren de omwonenden aan dat de incidentele activiteiten, het inkuilen van gras en maïs, ten onrechte in de avond- en nachtperiode zijn toegestaan.

Vergunninghouder stelt met verweerder dat het treffen van maatregelen onnodig bezwarend is voor de bedrijfsvoering en dat een geluidbelasting van 44 dB(A) gerechtvaardigd is op grond van bestaande rechten. Voor de incidentele activiteiten is volgens hen een uitloop naar de avond- en nachtperiode noodzakelijk, bijvoorbeeld in verband met weersomstandigheden.

Rechtsvragen

1. Op welke wijze moet bij de verlening van een omgevingsvergunning milieu rekening worden gehouden met bestaande rechten?
2. Is het treffen van maatregelen noodzakelijk om de bij voorschrift vastgelegde

geluidbelasting van 44 dB(A) verder te verlagen?

3. Wordt door het loeien van koeien, op korte afstand van de woning, het bij voorschrift vastgelegde maximale geluidniveau in de nachtperiode overschreden?
4. Mocht verweerder een voorschrift opnemen met geluidnormen voor het uitvoeren van incidentele activiteiten in de avond- en nachtperiode?

Uitspraak

1. Bij de verlening van een omgevingsvergunning voor de activiteit 'milieu' moet rekening worden gehouden met bestaande rechten. Dit betekent dat een nieuwe vergunning in beginsel niet mag worden geweigerd voor activiteiten die eerder zijn vergund. Dit volgt uit artikel 2.6, derde lid, van de Wabo. Maar de genoemde bepaling staat niet in de weg aan het stellen van lagere (en voor [appellante sub 1] dus strengere) geluidgrenswaarden ten opzichte van de vorige vergunning. Het stellen van strengere waarden is mogelijk, zolang dit er niet toe leidt dat de eerder vergunde activiteiten in feite niet meer kunnen worden uitgevoerd. Dat zou neerkomen op een verkapte weigering van de vergunning (vergelijk de uitspraak van 23 oktober 2019, ECLI:NL:RVS:2019:3583).

2. Volgens de rechtbank heeft het college niet deugdelijk gemotiveerd waarom het bij voorschrift vastgelegde langtijdgemiddeld geluidniveau van 44 dB(A) in de dagperiode is toegestaan. De rechtbank wijst hierbij op de mogelijkheid om een mobiel geluidsscherm te plaatsen. Ook wijst de rechtbank op de mogelijkheid om afzonderlijke geluidgrenswaarden te stellen voor het oppompen van mest. De geluidgrenswaarde voor de overige activiteiten zou dan kunnen worden verlaagd, aldus de rechtbank.

Op basis van de omschrijving van de RBS in het akoestisch onderzoek en in aanmerking genomen dat het gaat om activiteiten waarvoor bestaande rechten gelden, heeft verweerder een geluidgrenswaarde van 44 dB(A) aanvaardbaar geacht. Een verdere verlaging van de grenswaarde zou wellicht mogelijk zijn door het plaatsen van een geluidsscherm. Het voorschrijven van zo'n maatregel acht verweerder echter niet opportuun, omdat dit zou leiden tot een onaanvaardbare belemmering van de bedrijfsvoering.

Naar het oordeel van de Afdeling heeft verweerder dit punt deugdelijk gemotiveerd. Ook heeft verweerder naar het oordeel van de Afdeling het plaatsen van een mobiel geluidsscherm in redelijkheid als onevenredig bezwarend kunnen beschouwen.

Verweerder heeft verder overwogen dat de overschrijding van de richtwaarde van 40 dB(A)

niet alleen wordt veroorzaakt door het oppompen van mest, maar dat ook andere activiteiten zullen leiden tot een overschrijding van de richtwaarde. Nu voor het oppompen van mest bovendien niet vooraf vaststaat hoe vaak en wanneer dit zal plaatsvinden, stelt verweerder zich op het standpunt dat het niet wenselijk is om hiervoor afzonderlijke geluidgrenswaarden te stellen.

De Afdeling acht dit standpunt en de daarvoor door het college gegeven motivering niet onredelijk. Uit het voorgaande volgt dat de rechtbank het beroep van omwonenden op dit punt ten onrechte gegrond heeft verklaard.

3. Volgens de rechtbank is niet duidelijk of aan de bij voorschrift vastgelegde grenswaarden voor het maximale geluidniveau voor de avond- en de nachtperiode kan worden voldaan. De woning in kwestie ligt op een zeer korte afstand van de stal. Om te kunnen bepalen of de grenswaarden voor het maximale geluidniveau bij die woning kunnen worden nageleefd, moet onder meer inzicht bestaan in het bronniveau van loeiende koeien. Het akoestisch rapport bevat hierover geen gegevens. Daarom kan volgens de rechtbank niet worden bepaald wat het maximale geluidniveau zal zijn in een worst case scenario, te weten: het loeien van koeien dichtbij een opening in de stal op korte afstand van de woning. De meetgegevens die verweerder op dit punt heeft overgelegd, acht de rechtbank – in navolging van het deskundigenverslag – niet bruikbaar, omdat niet duidelijk is of die metingen op de juiste manier zijn uitgevoerd.

Volgens de Afdeling kan op basis van de nadere meetgegevens van verweerder niet worden geconcludeerd dat de grenswaarde voor het maximale geluidniveau bij de woning in de nachtperiode kan worden nageleefd. Gelet hierop heeft de rechtbank terecht geoordeeld dat het besluit op dit punt niet deugdelijk is gemotiveerd.

In het tweede herstelbesluit heeft verweerder bij voorschrift vastgelegd dat het maximale geluidniveau in de nachtperiode ten gevolge van het loeien van koeien ten hoogste 63 dB(A) mag bedragen bij de woning. Verweerder heeft hierbij overwogen dat vergunninghouder bestaande rechten heeft voor het houden van koeien in de stal die het dichtst bij de woning ligt. De vergunning die bij het tweede herstelbesluit is verleend, biedt niet de mogelijkheid om het aantal koeien in de desbetreffende stal uit te breiden of om de afstand tussen die stal en de woning te verkleinen. Deze grenswaarde van 63 dB(A) acht verweerder aanvaardbaar, omdat het treffen van maatregelen niet mogelijk is en gezien het feit dat onder omstandigheden een uiterste grenswaarde van 65 dB(A) voor het maximale geluidniveau in de nachtperiode mogelijk is.

Naar het oordeel van de Afdeling is dit standpunt van verweerder niet onredelijk is. Daarbij is van belang dat het loeien van de koeien, gelet op de verwachte geluidwering van de gevel van de woning, niet zal leiden tot een hogere geluidbelasting dan 45 dB(A) in hun slaapkamer.

4. De mogelijkheid om de incidentele werkzaamheden in de avond- en de nachtperiode af te ronden, leidt in zijn totaliteit niet tot een hoger aantal tractorbewegingen. De hoeveelheid in te kuilen gras of maïs blijft immers gelijk. Het voorschrift maakt alleen een spreiding van de werkzaamheden mogelijk over de dag-, avond- en nachtperiode. Vanwege het belang voor de bedrijfsvoering en gezien het incidentele karakter van die werkzaamheden, heeft verweerder dit noodzakelijk en aanvaardbaar kunnen achten. Daarbij wijst de Afdeling er overigens nog op dat de vergunninghouder ter zitting overtuigend heeft toegelicht dat het voor haar de voorkeur heeft om de werkzaamheden volledig in de dagperiode uit te (laten) voeren, omdat dit veel eenvoudiger en goedkoper is.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 17-03-2021

ECLI: ECLI:NL:RVS:2021:573

Zaaknummer: 201905866/1/R4

Wetsartikelen: 1 bijlage II Bor, 3 onder 6 bijlage II Bor en 2.6 lid 3 Wabo

RECHTSPRAAK

Handhaving/Tiel

Het college was bevoegd om de door de gemeenteraad vastgestelde nota bodembeheer, waartegen het college bij de vaststelling daarvan geen beroep had ingesteld, op basis van exceptieve toetsing buiten toepassing te laten.

Casus

Op een locatie voor woningbouw is vanwege ernstige bodemverontreiniging de verplichting opgelegd dat moet worden voorzien in het aanbrengen van een leeflaag van grond met een dikte van 1 m. Het college heeft de werkzaamheden stilgelegd en een last onder dwangsom opgelegd, omdat grond is aangebracht die bodemvreemd materiaal (glas en puin) en asbestverdacht materiaal bevatte. De grond kwam niet overeen met de grond uit de partijkeuringen die behoorden bij de geaccepteerde melding Besluit bodemkwaliteit (Bbk). Het college heeft het tegen de stillegging gemaakte bezwaar gegrond verklaard en het besluit herroepen. Het college heeft daarbij de door de gemeenteraad vastgestelde nota bodembeheer exceptief getoetst aan het Bbk en wegens strijd met artikel 44 van het Bbk buiten toepassing gelaten.

Appellant betoogt dat een bestuursorgaan niet de bevoegdheid heeft om een lagere regelgeving exceptief te toetsen aan hogere regelgeving of algemene rechtsbeginselen.

Rechtsvraag

1. Was het college bevoegd om te beoordelen of de normen voor bodemvreemd materiaal en asbest in de door de gemeenteraad vastgestelde nota bodembeheer verbindend zijn te achten, dan wel buiten toepassing moeten worden gelaten?
2. Heeft het college de normen voor bodemvreemd materiaal en asbest in de nota bodembeheer terecht buiten toepassing gelaten?

Uitspraak

1. Artikel 87 van de Wet bodembescherming, zoals dit tot 1 januari 2013 luidde, maakt het mogelijk dat beroep wordt ingesteld bij de Afdeling tegen een besluit als bedoeld in artikel 44 van het Bbk. Nu, zoals [appellant] onweersproken heeft gesteld, geen beroep is ingesteld tegen het besluit tot vaststelling van de nota bodembeheer, zijn de normen voor bodemvreemd materiaal onherroepelijk.

Naar het oordeel van de Afdeling volgt hieruit echter niet dat het college bij het nemen van een besluit op bezwaar tegen de primaire besluiten van 9 november 2018 en 25 maart 2019 niet meer bevoegd was om te beoordelen of de normen voor bodemvreemd materiaal en asbest in de nota bodembeheer verbindend zijn te achten, dan wel buiten toepassing moeten worden gelaten. In dit verband is er een zekere overeenkomst met de situatie waarin in het kader van een beroep tegen een omgevingsvergunning de verbindendheid van de betrokken bestemmingsplanregeling aan de orde wordt gesteld (vergelijk de uitspraken van 17 januari 2018, nr. 201609524/1/R6 (ECLI:NL:RVS:2018:134) en 26 februari 2020, nr. 201808323/1/A1 (ECLI:NL:RVS:2020:595)).

In de conclusie van Widdershoven is onder 5.7 aangegeven, en in de uitspraak van de Afdeling van 15 november 2006, nr. 200600888/1 (ECLI:NL:RVS:2006:AZ2275), is overwogen dat de Awb noch enige andere rechtsregel er aan in de weg staat dat een bestuursorgaan bij het nemen van een besluit op bezwaar tegen een daarvoor vatbaar besluit beoordeelt of een niet door de formele wetgever gegeven algemeen verbindend voorschrift tot toepassing waarvan het besluit mede strekt, verbindend is te achten, dan wel buiten toepassing moet worden gelaten. Dat standpunt brengt met zich dat het college in dit geval bevoegd is om te beoordelen of de normen voor bodemvreemd materiaal en asbest in de nota bodembeheer strijdig zijn met artikel 44 van het Bbk en deze normen zo nodig onverbindend te achten, dan wel buiten toepassing te laten.

2. Het college heeft zich op het standpunt gesteld dat de normen voor bodemvreemd materiaal en asbest in op te brengen grond in strijd zijn met artikel 44 van het Bbk, omdat uit de tekst van dit artikel en de nota van toelichting bij het Bbk blijkt dat de gemeenteraad alleen andere percentages mag vaststellen. Verder stelt het college dat artikel 47 van het Bbk de eis stelt van een motivering van het besluit als bedoeld in artikel 44 van het Bbk aan de hand van de lokale maximale waarden.

Volgens het college is de norm voor bodemvreemd materiaal in de nota bodembeheer een open norm waarbij het toegestaan percentage bodemvreemd materiaal afhankelijk wordt gesteld van de toekomstige functie van het perceel, hetgeen onvoldoende duidelijk en in strijd met de rechtszekerheid is.

Naar het oordeel van de Afdeling biedt artikel 44 van het Bbk alleen de mogelijkheid om lokale maximale waarden vast te stellen voor de bodem, waarop of waarin grond of baggerspecie wordt toegepast. Er is geen grondslag om in aanvulling op het vaststellen van lokale maximale waarden andere normen te stellen. Het in de norm opgenomen beoordelingscriterium 'en de functie dit toelaat' en de gestelde onderzoeksverplichting kunnen niet aan een op grond van artikel 44 vast te stellen lokale maximale waarde worden verbonden. Voorts is ook de norm voor asbest ten onrechte opgenomen in de nota bodembeheer. Het in de norm opgenomen criterium dat de toe te passen grond moet zijn ontdaan van visueel waarneembaar asbest kan niet op grond van artikel 44 worden gesteld.

Gezien het vorenstaande heeft het college de normen voor bodemvreemd materiaal en asbest in de nota bodembeheer terecht buiten toepassing gelaten.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 17-03-2021

ECLI: ECLI:NL:RVS:2021:590

Zaaknummer: 201908739/1/R1

Wetsartikelen: 5.17 Wabo en 44 Besluit bodemkwaliteit

RECHTSPRAAK

Peilbesluit/Hoogheemraadschap Amstel Gooi en Vecht

Afwegingskader peilbesluit. Peilbeheer en waterkwaliteit.

Casus

Het hoofddoel van het Watergebiedsplan is het realiseren van een watersysteem met schoon water en voldoende water. Onder 'voldoende water' wordt volgens het Watergebiedsplan verstaan dat het te hanteren waterpeil geschikt is voor de natuur, landbouw en bebouwing en dat het watersysteem zowel droge als natte periodes goed aankan. Het Watergebiedsplan bestaat uit verschillende peilbesluiten en inrichtingsmaatregelen.

[Eiseres] voert aan dat het door haar sinds 20 jaar gehanteerde flexpeil in de winter van -1,35 m NAP in het gebied waar de vijver is gelegen ten onrechte niet wordt gelegaliseerd.

Rechtsvraag

Heeft het waterschap in redelijkheid tot zijn besluit kunnen komen?

Uitspraak

Ter zitting heeft het waterschap toegelicht dat zij als waterbeheerder streven naar een zo goed mogelijk waterpeil, waarbij zowel wordt gekeken naar voldoende water als naar de waterkwaliteit. Een lager waterpeil, zoals [eiseres] wenst, heeft volgens het waterschap een negatieve uitwerking op de waterkwaliteit. In algemene zin geldt dat het vanuit waterkwaliteit het beste is om de watergang zo diep mogelijk te houden, omdat het zuurstofgehalte in een watergang gebaat is bij dieper water. Door rotting wordt zuurstof gebruikt, waardoor juist in ondiep water eerder een zuurstofloze situatie of een tekort aan zuurstof kan ontstaan, aldus het waterschap. Deze afweging door het waterschap kan de rechtbank volgen. Daarbij is van belang dat voor het betreffende peilgebied een standaardbeheermarge van plus of min 5 cm geldt. Dit betekent dat in de winterperiode het verschil tussen het peilbesluit (-1.25) en het door [eiseres] gewenste peil (-1.35) 10 cm bedraagt. Gelet op de beheermarge kan dit verschil minder, namelijk 5 cm bedragen. Het is door [eiseres] niet aannemelijk gemaakt dat het verschil in waterkwaliteit tussen het vastgestelde peil en het door haar gewenste peil in de

winterperiode zodanig is dat het waterschap niet in redelijkheid tot het vastgestelde waterpeil heeft kunnen komen.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 01-03-2021

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2021:897

Zaaknummer: AWB 19/6137

Wetsartikelen: 5.2 Waterwet en 2.1 Waterwet

RECHTSPRAAK

Mijnbouwschade/Minister van Economische Zaken en Klimaat

Mijnbouwschade. Uitleg bewijsvermoeden artikel 6:177a van het BW.

Casus

[Appellant] is sinds 2017 eigenaar van de woning aan de [locatie] te [plaats]. De woning is gebouwd in 1900 en bevindt zich boven het Groningenveld, in het gebied waar zich als gevolg van gaswinning bodemdaling en aardbevingen voordoen. Op 15 maart 2018 heeft [appellant] schade als gevolg van mijnbouwactiviteiten in het Groningenveld gemeld bij het Centrum Veilig Wonen (hierna: het CVW). De schade is omschreven als scheuren in de gevel.

Op 19 maart 2018 is met het Besluit Mijnbouwschade Groningen van 1 februari 2018 (Stcrt. 2018, nr. 6398) de Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen (hierna: de Tijdelijke Commissie) ingesteld voor de publiekrechtelijke afhandeling van schade. Bij de beoordeling en beslissing over de vergoeding van schade diende de Tijdelijke Commissie de regels die het burgerlijk recht geeft over de vaststelling van de aansprakelijkheid voor en de vergoeding van schade als bedoeld in artikel 6:177 van het BW toe te passen, zodat zij bij haar beoordeling ook het bepaalde in artikel 6:177a van het BW, waarin het bewijsvermoeden gaswinning Groningenveld is vastgelegd, in acht heeft te nemen.

Het Instituut heeft bij besluit van 14 augustus 2019 onder verwijzing naar het advies van de bezwaaradviescommissie het bezwaar van [appellant] gedeeltelijk gegrond verklaard en aan [appellant] een schadevergoeding van € 6.413,43 inclusief wettelijke rente toegekend.

De rechtbank heeft vastgesteld dat het Instituut het bewijsvermoeden in de praktijk zo toepast dat het bewijsvermoeden pas weerlegd is, indien er voor de betreffende schade met een voldoende grote mate van zekerheid een andere uitsluitende oorzaak dan bodembeweging door gaswinning kan worden aangewezen. Indien en voor zover het Instituut met dit criterium wellicht een hogere eis stelt aan het weerleggen van het bewijsvermoeden dan de Hoge Raad in het arrest van 19 juli 2019, ECLI:NL:HR:2019:1278, is dit in het voordeel van [appellant]. De rechtbank heeft verder overwogen dat de toepassing van het bewijsvermoeden een vaste

gedraglijn is van het Instituut.

[Appellant] betoogt dat het Instituut een onjuiste uitleg en toepassing heeft gegeven aan het wettelijk bewijsvermoeden en daardoor tot een te laag bedrag aan herstelkosten voor de schade is gekomen.

Rechtsvraag

Is het bewijsvermoeden voor de causaliteit voor de fysieke schade ten gevolge van de gaswinning in Groningen op juiste wijze toegepast?

Uitspraak

Artikel 6:177a, eerste lid, van het BW luidt als volgt:

‘Bij fysieke schade aan gebouwen en werken, die naar haar aard redelijkerwijs schade door beweging van de bodem als gevolg van de aanleg of de exploitatie van een mijnbouwwerk ten behoeve van het winnen van gas uit het Groningenveld of gasopslag bij Norg zou kunnen zijn, wordt vermoed dat die schade veroorzaakt is door de aanleg of de exploitatie van dat mijnbouwwerk.’

Het wettelijk bewijsvermoeden beoogt de positie van de benadeelden te versterken in discussies over het causaal verband tussen de mijnbouwactiviteiten en aardbevingsschade. Dit is gerechtvaardigd geacht omdat de fysieke schade aan gebouwen en werken die gemeld wordt in Groningen, in het merendeel van de gevallen daadwerkelijk het gevolg is van bodembeweging door gaswinning (Kamerstukken II 2015/16, 34390, nr. 3, p. 2-4). De bewijslast wordt hiermee omgekeerd, waardoor het aan NAM is om aan te tonen dat er geen andere oorzaak is van de schade dan bodembeweging als gevolg van de aanleg of exploitatie van het mijnbouwwerk (Kamerstukken II 2015/16, 34041, nr. 43, p. 2).

De Hoge Raad heeft in de prejudiciële beslissing van 19 juli 2019, ECLI:NL:HR:2019:1278, geoordeeld dat uit de tekst en de strekking van artikel 6:177a, eerste lid, van het BW, alsmede uit de bedoeling van de wetgever, volgt dat de exploitant het in die bepaling bedoelde vermoeden alleen dan met succes weerlegt, als hij erin slaagt te bewijzen dat de schade niet is veroorzaakt door de aanleg of de exploitatie van het mijnbouwwerk. De Hoge Raad heeft daarbij opgemerkt dat voor bewijs in het burgerlijk procesrecht niet is vereist dat de te bewijzen feiten en omstandigheden onomstotelijk komen vast te staan. Voor bewijs kan volstaan dat de te bewijzen feiten en omstandigheden voldoende aannemelijk worden. Voor weerlegging van het vermoeden van artikel 6:177a, eerste lid, van het BW, is het dus niet voldoende dat de exploitant twijfel zaait over de oorzaak van de schade (r.o. 2.9.5).

Indien de exploitant niet erin slaagt te bewijzen dat de schade niet is veroorzaakt door de aanleg of de exploitatie van het mijnbouwwerk, draagt hij daarvan het risico. Dat geldt dus ook indien onduidelijk blijft of de schade veroorzaakt is door de aanleg of de exploitatie van het mijnbouwwerk. In die gevallen moet op grond van artikel 6:177a, eerste lid, van het BW ervan worden uitgegaan dat de schade is veroorzaakt door de aanleg of de exploitatie van het mijnbouwwerk (r.o. 2.9.6).

Anders dan [appellant] onder verwijzing naar de Praktische uitwerking van het protocol mijnbouwschade voor deskundigen betoogt, is in het adviesrapport van Lubbers het bewijsvermoeden niet alleen al verkeerd toegepast, omdat daarin meerdere mogelijke oorzaken van een schade worden genoemd. Een deskundige kan een andere oorzaak dan mijnbouwactiviteiten aanwijzen. Een deskundige mag ook meerdere, al dan niet samenhangende en mijnbouwactiviteiten uitsluitende oorzaken voor het ontstaan van schade aanwijzen. Indien duidelijk is dat een van de genoemde oorzaken de schade heeft veroorzaakt, is voldaan aan het criterium dat voldoende aannemelijk is dat de schade niet door bodembeweging is ontstaan. Voor de duidelijkheid voegt de Afdeling hieraan wel toe dat als er meerdere oorzaken zijn waaronder mogelijk ook bodembeweging door mijnbouwactiviteiten, het bewijsvermoeden dan niet is weerlegd.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 24-02-2021

ECLI: ECLI:NL:RVS:2021:374

Zaaknummer: 202003640/1/A2

Wetsartikelen: 6:177 BW, 6:177a BW, Wet bewijsvermoeden gaswinning Groningen en Besluit Mijnbouwschade Groningen

RECHTSPRAAK

Civiel recht/onrechtmatige geurhinder

Geen onrechtmatige geurhinder door een varkenshouderij, omdat de varkenshouderij zich houdt aan vergunningsvoorschriften en de belangen van omwonenden bij de Wgv en de gemeentelijke geurverordening zijn betrokken.

Casus

Eisers stellen dat zij al jarenlang onrechtmatige geurhinder ondervinden van de varkenshouderij van [gedaagde 1]. Zij willen dat [gedaagde 1] maatregelen neemt om daar een eind aan te maken. Verder willen ze een schadevergoeding.

Rechtsvraag

1. Kan naast de drijver van de inrichting ook de eigenaar van de gronden aanspreken?
2. In welke gevallen is het toebrengen van hinder onrechtmatig?
3. In hoeverre is het hebben van een vergunning van belang voor de beoordeling van de aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad?
4. In hoeverre is van belang dat gedaagden zelf in het buitengebied zijn gaan wonen?

Uitspraak

1. [Eisers] gronden hun vorderingen op artikel 5:37 van het Burgerlijk Wetboek (BW) in samenhang met artikel 6:162 van het BW. Artikel 5:37 van het BW bepaalt – voor zover van belang – dat de eigenaar van een erf niet in een mate of op een wijze die volgens artikel 6:162 van het BW onrechtmatig is, aan eigenaars van andere erven hinder mag toebrengen, zoals door het verspreiden van stank. In artikel 6:162 van het BW wordt als onrechtmatig aangemerkt een inbreuk op een recht en een doen of nalaten in strijd met een wettelijke plicht of met hetgeen volgens ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt.

Nu [gedaagde 2] de eigenaar is van het erf waarop [gedaagde 1] de varkenshouderij drijft, stond het [eisers] vrij om [gedaagde 2] in rechte te betrekken.

2. Volgens vaste rechtspraak is het antwoord op de vraag of het toebrengen van hinder onrechtmatig is, afhankelijk van de aard, de ernst en de duur van de hinder en de daardoor veroorzaakte schade in verband met de verdere omstandigheden van het geval, waarbij onder meer rekening moet worden gehouden met het gewicht van de belangen die door de hinder toebrengende activiteit worden gediend, en de mogelijkheid – mede gelet op de daaraan verbonden kosten – en de bereidheid om maatregelen ter voorkoming van schade te nemen (zie Hoge Raad 21 oktober 2005, ECLI:NL:HR:2005:AT8823). Het moet gaan om hinder die voldoende ernstig is. Is dat niet het geval, dan zal de hinder moeten worden geduld. Om de ernst van de hinder te kunnen bepalen, sluit de rechtspraak aan bij objectieve criteria zoals wettelijk vastgestelde normen. Daarmee is overigens niet gezegd dat het beschikken over of juist ontbreken van een publiekrechtelijk vereiste vergunning zonder meer bepalend is voor het antwoord op de vraag of jegens een bepaalde derde sprake is geweest van onrechtmatige hinder (zie onder meer Hoge Raad 16 juni 2017, ECLI:NL:HR:2017:1106).

3. Dit hangt af van de aard van de vergunning en het belang dat wordt nagestreefd met de regeling waarop de vergunning berust, dit in verband met de omstandigheden van het geval (zie Hoge Raad 10 maart 1972, ECLI:NL:HR:1972:AC1311). Daarbij geldt dat de vergunninghouder er in het algemeen op mag vertrouwen dat de vergunning overeenkomstig de wet is verleend en de volgens de wet in aanmerking te nemen belangen door de vergunningverlenende instantie volledig en op de juiste wijze zijn afgewogen en dat hij gerechtigd is van die vergunning gebruik te maken (zie Hoge Raad 21 oktober 2005, ECLI:NL:HR:2005:AT8823).

4. Onweersproken staat vast dat [eisers] zijn gaan wonen in een buitengebied waarin van oudsher sprake was van agrarische activiteiten. Zij zijn er bovendien gaan wonen toen [gedaagde 1] (dan wel een rechtsvoorganger) ter plaatse al een varkenshouderij had. Naar het oordeel van de rechtbank hebben [eisers] daarom een zekere mate van geurhinder vanuit de varkenshouderij van [gedaagde 1] te dulden (vgl. HR 18 september 1998, NJ 1999, 69).

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 17-03-2021

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2021:1168

Zaaknummer: 358354 / HA ZA 20-323

Wetsartikelen: 5:37 BW en 6:162 BW

RECHTSPRAAK

Bestemmingsplan/Sûdwest-Fryslân

Weigering bestemmingsplan vast te stellen is onvoldoende gemotiveerd.

Casus

Hemelumer Hoeve B.V. heeft de gemeente verzocht een bestemmingsplan vast te stellen. Zij wil haar kernfokbedrijf uitbreiden met twee nieuwe varkensstallen en activiteiten op het gebied van mestverwerking en voerbereiding. Hiervoor is een bouwvlak nodig van 2,0 ha, waarvan 1,5 ha voor de varkenshouderij en 0,5 ha voor mestverwerking en voerbereiding. Het college heeft een ontwerpbestemmingsplan in procedure gebracht. De raad heeft na kennis te hebben genomen van het ontwerp en de zienswijzen daartegen besloten het bestemmingsplan niet vast te stellen. De raad heeft het plan niet vastgesteld, omdat hij op dit adres geen andere ontwikkelingen mogelijk wil maken dan die zijn toegestaan op grond van het huidige bestemmingsplan, hij er niet zeker van is dat kan worden voldaan aan artikel 6.1.3, tweede lid, van de Verordening Romte Fryslân 2014 en hij de ontwikkeling niet passend vindt in de omgeving. De raad stelt zich verder op het standpunt dat geurhinder een belemmering vormt voor de vaststelling van het plan. Voor wat betreft de geurnorm is de raad uitgegaan van de gezondheidskundige advieswaarde van 2,0 odour units per kubieke meter lucht (ouE/m³), passend bij maximaal 12% hinder.

Rechtsvraag

Kon de raad zijn weigering om het bestemmingsplan vast te stellen baseren op het feit dat niet kan worden voldaan aan de gezondheidskundige advieswaarde van 2,0 odour units per kubieke meter lucht (ouE/m³)?

Uitspraak

De Afdeling volgt Hemelumer Hoeve B.V. niet in haar standpunt dat het besluit om het bestemmingsplan niet vast te stellen niet in stand kan blijven, reeds omdat de norm die in het rapport van de GGD wordt gehanteerd strenger is dan de maximale waarden die op grond van artikel 3, vierde lid, van de Wgv toelaatbaar zijn voor de geurbelasting die de veehouderij op

een gevoelig object mag veroorzaken. Wel dient de raad deugdelijk te onderbouwen waarom hij van deze norm is uitgegaan. De Afdeling stelt vast dat uit het bestreden besluit blijkt dat de raad er belang aan hecht om mogelijk nadelige effecten van geurhinder op de gezondheid van omwonenden zoveel mogelijk te beperken. Tussen partijen is niet in geschil dat de vaststelling van het plan mogelijkheden biedt om de geursituatie te verbeteren ten opzichte van de bestaande situatie. De reden hiervan is dat de uitbreiding gepaard zal gaan met het treffen van maatregelen als bedoeld in artikel 3, vierde lid, van de Wgv en deze maatregelen kunnen leiden tot een zodanige geurreductie dat omwonenden minder geurhinder zullen hebben. Naar het oordeel van de Afdeling heeft de raad niet deugdelijk gemotiveerd waarom hij, ondanks de mogelijkheden voor geurreductie die het plan biedt, geen medewerking heeft verleend aan de vaststelling daarvan. Het is niet duidelijk waarom de raad in het kader van een goede ruimtelijke ordening meent dat hij de gezondheidkundige advieswaarde van de GGD als beoordelingskader moet hanteren. Hierbij wordt in aanmerking genomen dat in de milieugezondheidkundige beoordeling van de GGD Fryslân staat dat de Hemelumer Hoeve B.V. niet hoeft te voldoen aan de gezondheidkundige advieswaarde van 2,0 ouE/m³, passend bij maximaal 12% hinder, maar dat de Hemelumer Hoeve B.V. moet streven naar deze gezondheidkundige advieswaarde.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 24-03-2021

ECLI: ECLI:NL:RVS:2021:619

Zaaknummer: 201904287/1/R3

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Bestemmingsplan/Maasgouw

Akoestisch onderzoek moest bij vaststelling van het bestemmingsplan uitgevoerd zijn. De raad heeft beleidsruimte bij het beoordelen of sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Casus

Het bestemmingsplan, dat is vastgesteld op 6 juni 2019, voorziet in de realisatie van een jachthaven met bijbehorende voorzieningen. De bedrijfsbestemming voor dit perceel maakt een bedrijfsverzamelgebouw voor kleinschalige en aan de watersport gerelateerde servicebedrijven mogelijk, evenals een jachthaven met ligplaatsen en horeca. Ten tijde van het besluit was geen onderzoek gedaan naar de geluidbelasting op de ligplaatsen.

Een zandveredelingsbedrijf naast het plangebied is in beroep omdat zij vreest dat de jachthaven haar bedrijfsvoering zal beperken. Het bedrijf stelt dat er onvoldoende onderzoek is gedaan naar de gevolgen van geluidsemissie van het bedrijf voor de ligplaatsen. Volgens het bedrijf is het niet bekend hoe hoog de geluidswaarden zullen zijn bij de boten op de onoverdekte ligplaatsen, wat van belang is omdat op de ligplaatsen personen zullen verblijven en overnachten. Het bedrijf betoogt dat de ligplaatsen, ook al worden deze niet aangemerkt als geluidsgevoelige objecten, desondanks bescherming tegen geluidhinder genieten in het kader van een goede ruimtelijke ordening, als in de jachthaven met regelmaat en gedurende langere tijd personen zullen verblijven.

De raad stelt dat alsnog is nagegaan of er sprake is van onaanvaardbare geluidhinder, en dat uit de resultaten van dit akoestisch onderzoek van 2 december 2019, dat bij het verweerschrift is gevoegd, blijkt dat het geluid geen belemmering oplevert voor het gebruik van de jachthaven. Wat betreft geluid is er dus sprake van een goede ruimtelijke ordening en zal er geen belemmering optreden voor de bedrijfsvoering. Ter zitting heeft de raad toegelicht dat uit de berekeningen blijkt dat er een langtijdgemiddelde beoordelingsniveau van ongeveer 65 dB(A) ter plaatse van de jachthaven is en dat de geluidswaarden aanvaardbaar zouden zijn voor woningen. Dit geldt logischerwijs ook voor de jachthaven, aangezien het daar gaat om recreatief en tijdelijk verblijf, aldus de raad.

Volgens het bedrijf is er (ook nu het geluid op de ligplaatsen is onderzocht) geen sprake van een goede ruimtelijke ordening omdat de geluidwaarden op de ligplaatsen te hoog zijn.

Rechtsvraag

1. Was akoestisch onderzoek voor de ligplaatsen noodzakelijk in het kader van een goede ruimtelijke ordening?
2. Is ter plaatse van de ligplaatsen sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat?

Uitspraak

1. Tussen partijen is niet in geschil dat de tijdelijke ligplaatsen geen geluidsgevoelige objecten zijn in de zin van de Wet geluidhinder en de Wet milieubeheer en in zoverre niet worden beschermd. Desondanks dient binnen het kader van een goede ruimtelijke ordening rekening te worden gehouden met de geluidsbelasting op de omgeving.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening heeft de raad onderzoek laten uitvoeren naar mogelijke geluidhinder van het bedrijf ter hoogte van de jachthaven. De Afdeling stelt vast dat het onderzoek en dit geluidsrapport dateren van na de vaststelling van het bestemmingsplan. Omdat het bedrijf een bedrijf in milieucategorie 4.1 is en de ligplaatsen, waar ook incidenteel kan worden overnacht, direct naast het terrein van het bedrijf liggen, had de raad naar het oordeel van de Afdeling voorafgaand aan de vaststelling van het plan een geluidsonderzoek moeten laten uitvoeren. Vanwege het ontbreken van representatief onderzoek naar de geluidswaarden ter hoogte van de jachthaven, is het besluit van de raad, waarin ervan wordt uitgegaan dat wat betreft geluid in de jachthaven een goed woon- en leefklimaat kan worden geborgd en er daarom sprake is van een goede ruimtelijke ordening, naar het oordeel van de Afdeling op dit punt niet zorgvuldig voorbereid. Het betoog slaagt.

In een tussenconclusie geeft de Afdeling aan dat zij aanleiding ziet om te onderzoeken of de rechtsgevolgen van het besluit van 6 juni 2019 in stand kunnen blijven.

2. De Afdeling stelt vast dat uit het onderzoek van 2 december 2019 naar voren komt dat in het plangebied 's nachts een geluidsbelasting van meer dan 45 dB(A) optreedt als gevolg van de bedrijfsvoering. Direct naast de inrichting treedt een maximaal geluidniveau op van circa 69 dB(A), halverwege de jachthaven van circa 66 dB(A). Op de grootste afstand tot de inrichting is een niveau van circa 62 dB(A) gemeten. De raad heeft de resultaten van dit onderzoek beoordeeld in het licht van het feit dat de jachthaven geen specifieke overnachtingshaven is, en het de vrije keus is van de bezoekers om er (zeer beperkt) de nacht

door te brengen. Binnen dit kader heeft de raad overwogen dat in akoestisch opzicht een goede ruimtelijke ordening kan worden gewaarborgd. Naar het oordeel van de Afdeling heeft de raad zich, gelet op de hiervoor genoemde omstandigheden, in redelijkheid op dit standpunt kunnen stellen. In wat het bedrijf aanvoert ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat het onderzoek gebrekkig is of dat een meeromvattend onderzoek noodzakelijk was.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 17-03-2021

ECLI: ECLI:NL:RVS:2021:585

Zaaknummer: 201905823/1/R1

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Nadeelcompensatie Waterwet/Waterschap Limburg

Reikwijdte artikel 7.14 en 7.15 van de Waterwet. Causaliteit nalaten actieve handeling of maatregel.

Casus

Eisers, eigenaren van een agrarisch bedrijf in de gemeente Horst, hebben met hun brief van 4 juli 2019 bij verweerder een verzoek om nadeelcompensatie op grond van de Verordening Nadeelcompensatie Waterschap Limburg ingediend voor geleden schade door wateroverlast na hevige regenval in juli 2014. In het verzoek wordt gesteld dat schade is geleden door het handelen van verweerder, namelijk door de keuzes die verweerder heeft gemaakt bij het treffen van maatregelen tijdens voornoemde wateroverlast. Het betreft hier, zo is in de vervolgpcedure en ook ter zitting duidelijk geworden, de keuzes (in de vorm van feitelijk handelen) die zijn gemaakt na de regenval in juli 2014 en dan met name de instelling van stuw 'Gra_1'.

Verweerder stelt zich op het standpunt – kort weergegeven – dat de door eisers in hun verzoek gestelde schadeorzaken een onrechtmatig handelen of nalaten impliceren, waarvoor geen nadeelcompensatie kan worden verstrekt.

Rechtsvraag

Komt de gestelde schade voor vergoeding in aanmerking op grond van de artikelen 7.14 en 7.15 van de Waterwet?

Uitspraak

De rechtbank overweegt dat in artikel 7.15 van de Waterwet uitdrukkelijk is geregeld dat ook schade door wateroverlast in aanmerking komt voor vergoeding op grond van artikel 7.14 van de Waterwet, echter alleen voor zover deze het gevolg is van een maatregel gericht op het vergroten van de afvoer- of bergingscapaciteit van watersystemen. Artikel 7.15 is geen zelfstandige grondslag voor schadevergoeding, maar een nadere uitwerking van artikel 7.14 (Kamerstukken II, 2007-2008, 30 818, nr 6, p. 24). Deze nadere uitwerking impliceert naar het

oordeel van de rechtbank dat schade door wateroverlast die niet het gevolg is van een maatregel, al dan niet in de vorm van verlegging van een waterkering, gericht op het vergroten van de afvoer- of bergingscapaciteit, niet onder schade als bedoeld in artikel 7.14 wordt begrepen.

Een feitelijke handeling in het veld, of zoals hier het niet verrichten van een feitelijke handeling in de vorm van het (verder) openzetten van een stuw, kan naar het oordeel van de rechtbank niet worden aangemerkt als een maatregel als bedoeld in artikel 7.15. Evenmin kan het niet of niet verder openzetten van een stuw als een actieve handeling van het Waterschap worden gekwalificeerd. Voorts is ter zitting gebleken dat dit 'nalaten' van verweerder niet is gebaseerd op een besluit of beleid van verweerder of op de afwijzing van een verzoek om hierover een besluit te nemen. Eisers hebben het weliswaar een algemene beleidskeuze genoemd dat het Waterschap niet de kern Horst onder water wil laten lopen en daarom ervoor kiest het water op de agrarische percelen te laten staan, maar de rechtbank is niet gebleken dat dit als zodanig concreet is neergelegd in een besluit of in beleid, of het gevolg is van een daarop gebaseerde maatregel of uitvoering van werken die in dit geval tot een schadevergoedingsplicht van verweerder zou leiden op basis van artikel 7.14 van de Waterwet (los van het feit dat deze niet zijn opgevoerd als schadeoorzaak).

De rechtbank is gelet op het voorgaande van oordeel dat ook het feit dat het regenwater destijds langer dan één á anderhalve dag, te weten vijf dagen, op het veld van eisers heeft gestaan om, zoals eisers stellen, te voorkomen dat de kern van Horst onder water zou lopen, niet het gevolg is van actief handelen of van genomen maatregelen van óf uitgevoerde werken óf werkzaamheden door verweerder.

Op grond van voorgaande overwegingen is de rechtbank van oordeel dat verweerder terecht heeft besloten om de verzoeken van eisers om nadeelcompensatie af te wijzen, omdat de schade niet voor vergoeding in aanmerking komt op grond van de artikelen 7.14 en 7.15 van de Waterwet.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 19-02-2021

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2021:1469

Zaaknummer: ROE 20/1122, ROE 20/1159 en ROE 20/1160

Wetsartikelen: 7.14 Waterwet en 7.15 Waterwet

RECHTSPRAAK

Nadeelcompensatie Waterwet/Waterschap de Dommel

Schade als gevolg van extreme neerslag. Geen voldoende hecht en causaal verband tussen de gestelde schade en de eventuele uitoefening van een publiekrechtelijke taak of bevoegdheid door het waterschap.

Casus

Vanaf eind mei tot eind juni 2016 zijn grote hoeveelheden neerslag gevallen in Oost-Brabant, Limburg en België. De meest extreme neerslag viel op 30 mei en 1 juni 2016. Deze extreme neerslag heeft in het beheersgebied van waterschap de Dommel gezorgd voor forse wateroverlast en -schade.

Eiser heeft een verzoek om schadevergoeding ingediend, nog steeds omdat als gevolg van de hevige regenval een aantal van zijn percelen landbouwgrond onder water is gelopen. Eiser stelt dat te velde staande gewassen verloren zijn gegaan, waardoor er onder meer sprake is van inkomstenderving.

Aan het bestreden besluit tot afwijzing van de aanvraag legt verweerder ten grondslag dat een rechtstreeks causaal verband tussen de door eiser aangevoerde schadeorzaken en de gestelde schade ontbreekt. Het gevoerde waterbeheer staat niet in rechtstreeks verband met de gestelde geleden schade. De hevige neerslag van eind mei en begin juni 2016 wordt door verweerder als schadeveroorzakende gebeurtenis aangemerkt.

In beroep stelt eiser dat het bestreden besluit niet op de juiste gronden is genomen, omdat uit de hydrologische analyse blijkt dat:

1. op basis van de meteorologische gegevens van juni 2016 de kans op langdurige inundatie (langer dan 2 dagen) van de landbouwpercelen in de regio Budel niet aannemelijk is;
2. op basis van een regionale analyse langdurige inundatie (langer dan 2 dagen) van landbouwpercelen in juni 2016 niet aannemelijk is;

3. door het niet maximaal verlagen van de stuwen direct na 2 juni 2016 en het niet op winterpeil zetten nadat de afvoerpiek van 2 juni zou zijn afgevoerd, de waterstand in de voor de ontwatering van schadepercelen relevante watergangen in juni 2016 zeker 30 cm hoger is geweest dan hij zou zijn geweest bij maximaal verlagen van de stuwen en vervolgens op winterpeil stellen;
4. de inundatie van de schadepercelen is verlengd doordat het geïnundeerde water op de schadepercelen door het niet verlagen van de stuwen niet kon terugstromen;
5. door het niet verlagen van de stuwen naar winterpeil de grondwaterstand in de schadepercelen in de dagen na 2 juni 2016 minder snel is gezakt in vergelijking met de situatie met winterpeilen;
6. door de langere inundatieduur en de hogere grondwaterstand er (extra) natschade op de schadepercelen is opgetreden;
7. het feit dat in 2016 schade is uitgekeerd (aan [naam]) voor vergelijkbare percelen in de nabije omgeving een indirect bewijs is dat niet alle natschade in 2016 kan worden geweten aan overmacht (de extreme neerslag van begin juni), maar ook aan door het waterschap uitgevoerde maatregelen.

Rechtsvraag

Is er sprake van een grond voor nadeelcompensatie op grond van artikel 7.14 van de Waterwet?

Uitspraak

Voor zover eiser, zoals hij ter zitting heeft benadrukt, ondanks het niet benoemen van enige grondslag voor de schade, heeft beoogd om opnieuw rechtmatig handelen van verweerder aan de orde te stellen, heeft verweerder verwezen naar het nadere rapport van de SAOZ. De rechtbank deelt de conclusie van de SAOZ, dat de schade niet is ontstaan door handelingen, maatregelen of besluiten van het waterschap. Onweersproken is gebleven dat de wisseling van winterpeil naar zomerpeil en omgekeerd geschiedt op verzoek van de betrokken agrariërs in het gebied en dat daaraan geen specifiek beleid ten grondslag ligt dat eiser onevenredig benadeelt ten opzichte van anderen.

Bovendien was er een zodanige hoeveelheid neerslag gevallen dat een verlaging van de stuwen, handmatig of (semi-)automatisch, geen verschil had gemaakt. De stuwen waren

immers ‘verdronken’ (tijdelijk overstroomd). De rechtbank is daarom van oordeel dat eiser onvoldoende heeft onderbouwd dat de schade had kunnen worden voorkomen door verweerder. De in het beroepschrift en het rapport van DBS genoemde overige schadeorzaken hebben vooral betrekking op vermeende schending van de op het waterschap rustende zorgplicht. Zoals uit de hiervoor aangehaalde maatstaf blijkt, dient dat beoordeeld te worden in een civielrechtelijke procedure en niet in het beroep tegen de afwijzing van een verzoek om nadeelcompensatie. Daarmee slaagt de beroepsgrond niet.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 04-12-2020

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2020:6081

Zaaknummer: 19/3440

Wetsartikelen: 7.14 Waterwet

RECHTSPRAAK

Verzoek herziening uitspraak/Wateren

Verzoek tot herziening uitspraak onder verwijzing naar rapporten en documenten.

Casus

De Afdeling heeft bij uitspraak van 1 april 2020 (ECLI:NL:RVS:2020:924) de uitspraak van de rechtbank Noord-Nederland van 9 april 2019 bevestigd. De rechtbank heeft in die uitspraak de beroepen van verzoekers ongegrond verklaard. De beroepen waren gericht tegen het besluit van het college van burgemeester en wethouders van Westerveld, waarbij de verlening van een omgevingsvergunning aan KPN voor het plaatsen van een zendmast in stand is gelaten.

In wat werd aangevoerd zag de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat het college het standpunt van de Gezondheidsraad niet aan het besluit ten grondslag had kunnen leggen. Daarbij betrok de Afdeling dat de Gezondheidsraad tot op heden de blootstellingslimieten van de ICNIRP onderschrijft. Het college hoefde daarom geen andere limieten te hanteren. De rechtbank had daarom terecht overwogen dat, nu vast staat dat de blootstellingslimieten van de ICNIRP niet werden overschreden, het college de omgevingsvergunning in redelijkheid heeft kunnen verlenen.

Verzoekers hebben, met verwijzing naar verschillende stukken, aangevoerd dat de Afdeling ten onrechte tot de conclusie is gekomen dat de blootstellingslimieten van het ICNIRP mochten worden gehanteerd. Verzoekers vragen daarom om herziening van de uitspraak van de Afdeling.

Rechtsvraag

Welke eisen worden gesteld aan de stukken (over de blootstellingslimieten) die de indieners van een verzoek om herziening van een uitspraak ter onderbouwing van dat verzoek aanvoeren?

Uitspraak

Ingevolge artikel 8:119, eerste lid, van de Awb kan de Afdeling op verzoek van een partij een onherroepelijk geworden uitspraak herzien op grond van feiten of omstandigheden die:

- a. hebben plaatsgevonden vóór de uitspraak,
- b. bij de indiener van het verzoekschrift vóór de uitspraak niet bekend waren en redelijkerwijs niet bekend konden zijn, en
- c. tot een andere uitspraak zouden hebben kunnen leiden, als zij bij de Afdeling eerder bekend waren geweest.

De Afdeling stelt voorop dat het bijzondere rechtsmiddel van herziening een partij niet de mogelijkheid biedt het debat te heropenen.

De Afdeling merkt op dat een aantal stukken die [verzoeker A] en [verzoeker B] hebben ingebracht dateren van ná de uitspraak van 1 april 2020.

Dit betreft onder meer het advies '5G en gezondheid' van de Gezondheidsraad van 2 november 2020, de daarbij behorende documenten en de Kabinetsreactie van 20 november 2020. Ook verwijzen [verzoeker A] en [verzoeker B] naar een brief van 14 oktober 2020 van staatssecretaris Keijzer. Deze stukken voldoen niet aan de voorwaarde van artikel 8:119, eerste lid, onder a, van de Awb.

Op het artikel van The Lancet van december 2018 is de Afdeling in de uitspraak van 1 april 2020 ingegaan. Dit stuk voldoet dus niet aan artikel 8:119, eerste lid, aanhef en sub b, van de Awb.

De overige ingebrachte stukken dateren van vóór de uitspraak van 1 april 2020 en waren verzoekers niet bekend. Dit betreft in het bijzonder:

- een krantenartikel, getiteld: 'Wetenschap verdeeld over straling 5G' uit De Telegraaf van 23 maart 2020,
- de op 11 maart 2020 gepubliceerde resultaten van een onderzoek van onder meer D. Belpomme,
- een verslag van een vergadering van 12 maart 2020 van het Kennisplatform Elektromagnetische Velden,

- een motie over het 5G-netwerk die de gemeenteraad van Westerveld heeft aangenomen op 4 februari 2020,
- een oproep van de hoogleraar Meijer van 16 maart 2020 om onderzoek te doen naar de stralingseffecten van 4G en 5G op het levend organisme.

Uit die stukken blijkt dat (wetenschappelijke) kritiek bestaat op de ICNIRP-blootstellingslimieten. Uit die stukken kan naar het oordeel van de Afdeling echter niet worden afgeleid dat er wetenschappelijke consensus bestaat over de wetenschappelijke ondeugdelijkheid van de beoordelingslimieten van de ICNIRP. Daarom geven de aangevoerde stukken geen aanleiding voor de conclusie dat als deze stukken bekend waren geweest bij de Afdeling, zij in de uitspraak van 1 april 2020 tot een ander oordeel zou zijn gekomen dan dat het college zich bij de vergunningverlening mocht baseren op het advies van de Gezondheidsraad over deze beoordelingslimieten. Gelet hierop is niet voldaan aan artikel 8:119, eerste lid, aanhef en sub c, van de Awb.

De slotsom is dat er geen aanleiding is voor herziening.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 24-03-2021

ECLI: ECLI:NL:RVS:2021:627

Zaaknummer: 202002728/1/R4

Wetsartikelen: 8:119 lid 1 Awb

RECHTSPRAAK

Bestemmingsplan/Heusden

Voor berekening invloedsgebied uitgaan van vergunde situatie en niet van planologische mogelijkheden.

Casus

De raad van Heusden heeft een bestemmingsplan vastgesteld dat een Hightech-campus mogelijk maakt met daarop een medisch research- en ontwikkelingscentrum in combinatie met daaraan gerelateerde bedrijvigheid. Ook voorziet het plan in de bouw van maximaal 226 woningen. Appellante exploiteert ten noorden van het plangebied een bedrijf in vloeibare en gecombineerde gassen en vloeistoffen voor medisch gebruik, industrie en recreatie. Het gaat om een groothandel, een gasvulbedrijf, en op- en overslag van gasflessen en een groothandel in gasgerelateerde producten, zoals gasflessen en drukhouders. Appellante stelt dat de raad bij de vaststelling van het plan onvoldoende aandacht heeft besteed aan de veiligheid binnen het plangebied. Dit gebrek kan dus gevolgen hebben voor haar huidige bedrijfsvoering en uitbreidingsplannen.

Rechtsvraag

Moet bij vaststelling van een bestemmingsplan worden uitgegaan van het invloedsgebied gebaseerd op de bestaande inrichting of de maximale invulling van het plangebied?

Uitspraak

De Afdeling overweegt dat de raad bij de vaststelling van een plan moet voldoen aan het gestelde in artikel 13 van het Bevi. Kort gezegd moet een aantal veiligheidsaspecten worden verantwoord binnen het invloedsgebied van een inrichting. Dat wil zeggen dat uitgegaan moet worden van de bestaande inrichting en niet van toekomstig mogelijke invullingen van die inrichting binnen het plangebied. Het Bevi en de Regeling externe veiligheid inrichtingen (hierna: de Revi) bepalen op welke wijze dit gebied moet worden vastgesteld. Op grond van artikel 7, gelezen in samenhang met artikel 1 van de Revi is de berekeningswijze voorgeschreven door de Handleiding Risicoberekeningen Bevi en het rekenpakket 'safeti.nl'. De berekeningswijzen in deze handleiding en in dit pakket gaan ook uit van inrichtingen en

niet van planologische mogelijkheden.

De raad is bij de vaststelling van het plan uitgegaan van het invloedsgebied dat in de kwantitatieve risicoanalyse is berekend ten behoeve van de omgevingsvergunning die op dat moment aan de inrichting van [appellante] was verleend. Ter zitting is vastgesteld dat niet in geschil is dat die berekening op zichzelf juist is.

Het betoog van [appellante] dat niet had moeten worden uitgegaan van de berekening voor de bestaande inrichting, maar ruimer had moeten worden gekeken naar een maximale invulling van het plangebied waarbinnen zij haar bedrijf kan voeren, slaagt niet.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 24-03-2021

ECLI: ECLI:NL:RVS:2021:629

Zaaknummer: 202004003/1/R2

Wetsartikelen: 13 Bevi en 7 Revi

RECHTSPRAAK

Vergunning Wnb/Zeeland

Additionele stikstofdepositie op landgoed.

Casus

Er is vergunning verleend op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb) voor de uitbreiding van het aantal stuks pluimvee, de bouw van een nieuwe stal en de exploitatie van een legpluimveehouderij.

Rechtsvraag

Had verweerder rekening moeten houden met de negatieve gevolgen van een additionele stikstofdepositie op een landgoed?

Uitspraak

In een 'overige beroepsgrond' hebben eisers gesteld dat verweerder in het bestreden besluit rekening had moeten houden met de negatieve gevolgen voor het landgoed waarvan zij eigenaar zijn. Als gevolg van de uitbreiding van de legpluimveehouderij zal een additionele stikstofdepositie op het landgoed worden verwacht. Dat zal negatieve gevolgen hebben voor de natuurwaarden en de biodiversiteit op het landgoed. Met subsidie van de Europese Unie wordt op het gedeelte van het landgoed dat aan een watergang ligt een moerasgebied met natuurvriendelijke oevers aangelegd. Om dit te kunnen realiseren wordt een strook bestaand bos gekapt en wordt een ander gedeelte van het landgoed grotendeels vervangen door nieuw bos. Het nieuwe bos is nog niet voltooid. Dat wordt bemoeilijkt door de toenemende explosie van bramenstruiken en brandnetels als gevolg van de stikstof die afkomstig is van de legpluimveehouderij. Het kost jaarlijks enorm veel geld en werk om die te verwijderen. Als gevolg van de uitbreiding van de legpluimveehouderij zal de stikstofdepositie op het landgoed toenemen en zullen ook deze problemen toenemen.

Naar het oordeel van de rechtbank hoeft verweerder, gelet op het specialiteitsbeginsel, bij zijn besluitvorming over de vergunningaanvraag geen rekening te houden met de door eisers aangevoerde belangen. Op grond van dat beginsel mag een bestuursorgaan alleen belangen

meewegen die de betrokken wet- en regelgeving beoogt te beschermen. Weliswaar is het belang dat is gediend met bescherming van de natuurwaarden en biodiversiteit van het landgoed een belang dat onder artikel 1.10 van de Wnb valt, maar een vergunningplicht voor het onderhavige project met het oog op de bescherming van het landgoed vloeit hier niet uit voort.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 10-09-2020

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2020:7013

Zaaknummer: AWB- 19_3004

Wetsartikelen: 1.10 Wnb

RECHTSPRAAK

Projectplan Waterwet/Waterschap Vechtstromen

Bij het vaststellen van een projectplan op basis van artikel 5.4 van de Waterwet is het bestemmingsplan geen toetsingskader.

Casus

Bij besluit van 7 juli 2020 heeft verweerder het projectplan droogzetvoorziening stuw Junne vastgesteld.

Eisers stellen dat verweerder niet bevoegd was het projectplan vast te stellen. In dat verband stellen eisers dat ten onrechte geen aanvraag voor het bestreden besluit is ingediend en dat de in verband met strijd met het bestemmingsplan vereiste verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad, dan wel gedeputeerde staten ontbreekt.

Ook hebben provinciale staten geen legger, verordening of waterplan vastgesteld als bedoeld in artikel 4.4 en 4.5 van de Waterwet.

Rechtsvraag

Is het waterschap bevoegd tot het vaststellen van het projectplan, nu een verklaring van geen bedenkingen vanwege strijd met het bestemmingsplan ontbreekt?

Uitspraak

De rechtbank overweegt dat het bestreden besluit ziet op de vaststelling van een projectplan in de zin van artikel 5.4, eerste lid, van de Waterwet. Bevoegd is ingevolge dat artikellid de beheerder.

Het waterschap Vechtstromen is een bij provinciaal reglement ingestelde waterbeheerder. Het onderhavige projectgebied is gelegen binnen het beheergebied van het waterschap. Het waterschap is de bevoegde waterbeheerder en is op grond van de Waterwet zelfstandig bevoegd een projectplan als het onderhavige vast te stellen.

Het bestemmingsplan is daarbij geen toetsingskader. Voorts is er geen rechtsregel die

voorschrijft dat een projectplan op basis van artikel 5.4, eerste lid, van de Waterwet uitsluitend op aanvraag kan worden vastgesteld.

Evenmin is voor de vaststelling van een projectplan een legger, verordening of regionaal waterplan van provinciale staten vereist.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 02-03-2021

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2021:923

Zaaknummer: ak_20 _ 1665 en ak_20_1666

Wetsartikelen: 5.4 Waterwet

RECHTSPRAAK

Watervergunning aanbrengen beplanting/Wetterskip Fryslân

Beplanting in beschermingszone tast doelmatigheid onderhoudsstrook niet aan nu 4,5 m resteert. Belangenafweging.

Casus

Op 14 maart 2018 heeft [vergunninghoudster] een watervergunning aangevraagd voor het aanbrengen van een beplantingsstrook op een groenstrook tussen de loods en de Fiskerfeart. Dit in verband met de verleende omgevingsvergunning van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke aan [vergunninghoudster] voor het bouwen van een nieuwe bedrijfsloods op het perceel [locatie] in Tzummarum, waarbij de verplichting is opgelegd om een beplantingsstrook aan te brengen. De groenstrook is eigendom van [vergunninghoudster] en ligt in de 5 m brede beschermingszone van een hoofdwatgang van het waterschap.

Bij brief van 16 oktober 2018 heeft [vergunninghoudster] aangegeven dat de beplantingsstrook 0,5 m breed zal worden. Door het aanbrengen van deze beplanting zal de beschermingszone nog een breedte hebben van 4,5 m.

[Appellant] wijst erop dat op grond van de bepalingen van de Keur een zone van 5 m moet worden vrijgehouden voor het onderhoud. Na het aanbrengen van de beplantingsstrook zal de beschermingszone volgens [appellant] onvoldoende breed zijn, zodat vanaf het perceel van [vergunninghoudster] geen onderhoud kan worden gepleegd. Als gevolg hiervan zal het onderhoud voortaan vanaf zijn terrein moeten worden uitgevoerd.

Rechtsvraag

Had het dagelijks bestuur, gelet op het ontheffingenbeleid van het waterschap, in redelijkheid een watervergunning kunnen afgeven voor het aanbrengen van beplanting in de beschermingszone?

Uitspraak

De Afdeling ziet in wat [appellant] aanvoert geen aanleiding om te twifelen aan het standpunt van het dagelijks bestuur dat het goed mogelijk is onderhoud te plegen als nog een strook van 4,5 m overblijft.

Over het betoog van [appellant] dat het hier niet gaat om een kleine inbreuk op de beschermingszone en dat met de inbreuk geen algemeen maatschappelijk belang wordt gediend, overweegt de Afdeling als volgt. Dat in het beleid is opgenomen dat kleine obstakels kunnen worden toegestaan, betekent niet dat een strook met beplanting langs de te bouwen loods niet mogelijk is. Uit het beleid volgt dat obstakels geen zware belemmering mogen vormen voor het uitvoeren van onderhoud. Zoals hiervoor overwogen is doelmatig onderhoud met een onderhoudstrook van 4,5 m breed nog steeds mogelijk. Daarnaast worden in het beleid als voorbeeld fietspaden en jaagpaden genoemd, die in de regel ook een forse lengte kunnen hebben.

Het dagelijks bestuur heeft verder ter zitting toegelicht dat hij beslag legt op private terreinen wat het onderhoud betreft en dat hij private belangen zo min mogelijk wil frustreren. Private belangen mogen dus juist wel een rol spelen bij de vergunningverlening. In dit geval is het volgens het dagelijks bestuur mogelijk om doelmatig onderhoud te blijven uitvoeren zonder dat het kostenverhogend is. De Afdeling begrijpt het dagelijks bestuur zo dat het belang van [vergunninghoudster] in dit geval zwaarder moet wegen dan het belang om de beschermingszone vrij te houden van een beplantingsstrook. Gelet op de hiervoor door het dagelijks bestuur gegeven toelichting, is de Afdeling van oordeel dat het dagelijks bestuur in redelijkheid tot deze afweging heeft kunnen komen. Daarbij neemt de Afdeling in aanmerking dat niet is gebleken dat het aanbrengen van de beplanting nadelige gevolgen heeft voor de uitvoering van het onderhoud.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 24-02-2021

ECLI: ECLI:NL:RVS:2021:373

Zaaknummer: 202002796/1/R1

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Watervergunning Reusel/Waterschap de Dommel

Beoordeling ontwerp aan de hand van modelberekeningen volstaat.

Casus

Het college heeft het dagelijks bestuur op 31 augustus 2015 verzocht om een watervergunning voor het afkoppelen van een verhard oppervlak van 16.000 m² – gemeentelijk openbaar perceel – van het gemengde rioolstelsel aan de Lensheuvel in Reusel.

De rechtbank heeft gebreken in de besluitvorming geconstateerd en heeft daarin aanleiding gezien om het beroep van [appellant sub 1] tegen het besluit van 27 september 2016 gegrond te verklaren en dat besluit te vernietigen.

De rechtbank heeft overwogen dat in het besluit op bezwaar – in het licht van de kritiek van [appellant sub 1] op de inputwaarden over het waterpeil in de Reusel – onvoldoende is gemotiveerd dat de ontkoppeling van het verharde oppervlak niet kan leiden tot wateroverlast op de lagere percelen van [appellant sub 1]. De rechtbank heeft voor dit oordeel van belang geacht dat [appellant sub 1] over deze inputwaarden metingen heeft laten verrichten. In het bijzonder zijn in september en oktober 2017 ook metingen verricht benedenstrooms van de duiker en het dagelijks bestuur heeft deze metingen noch weersproken noch zelf metingen verricht om de inputwaarden in het model te verifiëren. Als de uitgangspunten van deze berekeningen niet kloppen en het waterpeil in de Reusel hoger is, bestaat door de ontkoppeling van het verharde oppervlak een aanzienlijke kans op wateroverlast en is het besluit op bezwaar in zoverre niet in overeenstemming met paragraaf 13 van de Beleidsregels voor waterkering, waterkwantiteit en grondwater Keur waterschap De Dommel 2015 (hierna: de Beleidsregels), aldus de rechtbank.

Rechtsvraag

Heeft de rechtbank juist geoordeeld dat de conclusie van het dagelijks bestuur dat het afkoppelen van 16.000 m² verhard oppervlak niet leidt tot wateroverlast op de percelen van [appellant sub 1] niet deugdelijk is?

Uitspraak

1. De Afdeling volgt de rechtbank hierin niet. Uit de memo's van Arcadis volgt dat de maatregelen niet leiden tot wateroverlast op de percelen van [appellant sub 1]. Daarbij heeft het dagelijks bestuur gebruikgemaakt van modelberekeningen en de effecten beoordeeld door berekeningen van de werking en capaciteit van het oppervlaktewatersysteem bij een bepaalde hoeveelheid neerslag. [Appellant sub 1] heeft niet bestreden dat ter plaatse van haar percelen de inundatienorm $T=25$ geldt. Wel heeft zij met diverse argumenten bestreden dat het dagelijks bestuur er bij toepassing van die norm op grond van de uitgevoerde beoordeling van uit mag gaan dat geen wateroverlast zal optreden. In het aangevoerde bestaat echter geen aanleiding voor het oordeel dat de uitgevoerde beoordeling, mede neergelegd in de hiervoor genoemde memo's, zodanige gebreken bevat dat het dagelijks bestuur zich daarop niet heeft mogen baseren.

Daarbij acht de Afdeling van betekenis dat bij de berekeningen niet is afgeweken van gebruikelijke methodes, dat het oppervlaktewatermodel is gekalibreerd met behulp van beschikbare meetreeksen benedenstrooms en dat de neerslaggebeurtenissen voor de berekende situaties door het waterschap zijn aangeleverd.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 17-02-2021

ECLI: ECLI:NL:RVS:2021:316

Zaaknummer: 202001611/1/R1

Wetsartikelen: 6.21 Waterwet, 2.1 Waterwet en 6.11 Waterwet

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning/Amsterdam

Belang van de monumentenzorg verzet zich niet tegen het vervangen van een glas-in-loodraam.

Casus

Stichting De Oude Kerk heeft een omgevingsvergunning gevraagd voor het reversibel, oftewel omkeerbaar, vervangen van een glas-in-loodraam van de Heilig Grafkapel aan de noordzijde van de als rijksmonument aangewezen Oude Kerk in Amsterdam. Het nieuwe glas-in-loodraam is rood en is bedoeld als aandenken aan de in de Oude Kerk in 2018 gehouden kunsttentoonstelling van Giorgio Andreotta Calò, waarbij alle ramen van de kerk tijdelijk bedekt zijn geweest met rode filters. De Oude Kerk is in gebruik als godshuis, kunstencentrum, museum en tentoonstellingsruimte en voor het houden van concerten.

Rechtsvraag

Verzet het belang van de monumentenzorg zich tegen vergunningverlening voor het vervangen van een glas-in-loodraam?

Uitspraak

De Afdeling concludeert op basis van het grote aantal overgelegde adviezen en rapporten dat verschillend kan worden gedacht over het antwoord op de vraag in hoeverre wijziging van het blanke glas-in-loodraam naar een rood glas-in-loodraam passend is bij de verschijningsvorm van het exterieur en de beleving van het interieur van de Heilig Grafkapel. De in deze stukken neergelegde uiteenlopende opvattingen maken duidelijk dat de beleving van de rode kleur op verschillende wijzen wordt ervaren en dat hier enige mate van subjectiviteit inherent aan is. De Afdeling benadrukt dat het niet aan de rechter is om te bepalen of het rode glas-in-loodraam een smaakvolle ingreep is en of het vanuit historisch perspectief passend is of vanuit artistiek perspectief mooi of lelijk is. De rechter toetst enkel de door het college gemaakte belangenafweging, waarbij het college de belangen van de aanvrager dient af te wegen tegen de belangen van het beschermde monument en rekening moet worden gehouden met het gebruik dat van het monument wordt gemaakt. Dat er verschillende gebruikers van de

Oude Kerk zijn, betekent, anders dan appellante Vereniging Vrienden van de Amsterdamse Binnenstad (VVAB) onder verwijzing naar de uitspraak van de Afdeling van 6 mei 2015 heeft gesteld, niet dat er een andere afweging moet plaatsvinden.

De Afdeling ziet in wat VVAB heeft aangevoerd geen aanleiding voor het oordeel dat het college bij het nemen van het besluit tot vergunningverlening zich niet heeft mogen baseren op de adviezen van de door hem geraadpleegde deskundigen. De door VVAB overgelegde stukken geven geen aanleiding tot twijfel over de zorgvuldigheid van de totstandkoming van de adviezen waarop het college zich heeft gebaseerd, dan wel de begrijpelijkheid van de in de adviezen gevolgde redenering of het aansluiten van de conclusies daarop. Dit betekent dat het college zich op basis van de uitgebrachte adviezen en met het oog op het multifunctionele gebruik van de Oude Kerk, waaronder het gebruik als tentoonstellingsruimte, in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het belang van de monumentenzorg zich niet tegen vergunningverlening verzet. Anders dan VVAB lijkt te veronderstellen, volgt uit artikel 2.15 van de Wabo niet dat wijziging van een monument alleen is toegestaan wanneer dit noodzakelijk is voor het gebruik. Op Stichting De Oude Kerk rust dus geen plicht om aan te tonen dat de wijziging noodzakelijk is om het kerkgebouw te kunnen exploiteren als tentoonstellingsruimte. Evenmin ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het vervangen van het glas in strijd is met het in het Beleidskader geformuleerde algemene uitgangspunt dat een ingreep ten koste van monumentale waarden alleen mogelijk is wanneer dit voor het functioneren van het monument noodzakelijk is en er geen redelijk alternatief is dat geen of minder gevolgen voor de monumentale waarden heeft. Hierbij heeft het college zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat de ingreep niet ten koste gaat van monumentale waarden, omdat het blanke glas geen intrinsieke monumentale waarde heeft aangezien dit glas is aangebracht tijdens de restauratie in 1960. Weliswaar heeft de kleurwijziging van het glas tot gevolg dat het aanzicht van de buitengevel verandert en leidt de kleurwijziging ertoe dat de kapel op een andere manier wordt beleefd, maar het college heeft zich op basis van de adviezen van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK) in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat de wijziging niet heel opvallend en hinderlijk is en het verlies aan belevingswaarde van het interieur beperkt is, mede omdat het licht geneutraliseerd kan worden. Uit de door VVAB overgelegde stukken blijkt dat over de beleving anders kan worden gedacht, maar daarmee heeft VVAB niet voldoende concrete aanknopingspunten naar voren gebracht voor de stelling dat het college niet van de adviezen van de CRK mocht uitgaan. Dit geldt ook voor de stelling van VVAB dat de kleur rood vanuit historisch perspectief niet passend is, omdat het college op basis van de adviezen van de CRK heeft toegelicht dat deze kleur juist een eigentijdse invulling is van een historische kerkelijke traditie.

De conclusie is dat de rechtbank terecht heeft geoordeeld dat het college, rekening houdend

met het huidige gebruik van de monumentale kerk, in redelijkheid tot vergunningverlening heeft kunnen besluiten, omdat het college zich in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het belang van de monumentenzorg als bedoeld in artikel 2.15 van de Wabo zich niet tegen vergunningverlening verzet.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 17-03-2021

ECLI: ECLI:NL:RVS:2021:562

Zaaknummer: 202002440/1/R1

Wetsartikelen: 2.15 Wabo

RECHTSPRAAK

Vergunning Wnb/Fryslân

Niet zonder meer uitgaan van de emissiefactoren uit de Regeling Ammoniak en Veehouderij.

Casus

Voor de bouw van een nieuwe loopstal bij een melkrundveehouderij is een vergunning ingevolge artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb verleend.

Rechtsvraag

Heeft verweerder uit mogen gaan van de emissiefactoren uit de Regeling Ammoniak en Veehouderij (RAV)?

Uitspraak

De voorzieningenrechter is van oordeel dat op grond van artikel 2.7 en 2.8 van de Wnb en het onderliggende artikel 6 van de Habitatrichtlijn, volgt dat bij de beoordeling van emissies in de aangevraagde situatie niet zonder meer kan worden volstaan met de verwijzing naar de door de minister op grond van de Wav vastgesteld emissies per dier per stalsoort. Uit de genoemde bepalingen en de daarop gebaseerde jurisprudentie van het Hof van Justitie, onder meer kenbaar uit ECLI:EU:C:2018:882 en ECLI:EU:C:2016:583, vloeit voort dat er voldoende wetenschappelijke zekerheid moet bestaan ten aanzien van deze emissies. Met de enkele vaststelling door de minister van de emissie is deze zekerheid niet gegeven. Dat is slechts anders indien aan deze vaststelling een kenbare wetenschappelijke onderbouwing is gegeven of, zoals in het onderhavige geval, wanneer de juistheid van deze vaststelling wordt bestreden door verzoekers, verweerder mogelijke twijfel ten aanzien van deze vaststelling kan weerleggen. De rechtbank vindt steun voor dit toetsingskader in de PAS-vergunningsuitspraak (ECLI:NL:RVS:2019:1603).

De voorzieningenrechter stelt vervolgens vast dat de door verweerder gehanteerde RAV-code een indicatie geeft voor wat betreft de daadwerkelijke emissie van NH₃ per omschreven stalsysteem. Verder dient te worden vastgesteld dat verzoeksters, onder verwijzing naar het

CBS-rapport, de juistheid van de RAV-codes en de daaraan toegekende emissie betwisten. In dit verband hebben verzoeksters erop gewezen dat uit het CBS-rapport blijkt dat de emissiereductie van de daarin onderzochte stalsystemen wordt overschat. Weliswaar moet aan verweerder worden toegegeven dat het specifieke stalsysteem met de RAV-code A1.28 niet in het onderzoek is betrokken, maar daaruit volgt niet zonder meer dat de algemene conclusie uit het CBS-rapport dat de emissiereductie van emissiearme stalsystemen wordt overschat voor onjuist moet worden gehouden. Hierbij neemt de voorzieningenrechter in aanmerking dat de verschillen tussen de wel onderzochte stalsystemen met de RAV-codes A.1.09, A1.10, A1.15 en A1.16 en het onderhavige stalsysteem met de RAV-code A1.28 niet zodanig groot zijn dat reeds om die reden aan het CBS-rapport kan worden voorbijgegaan. Gelet hierop ligt in de door verzoeksters ingebrachte grond besloten dat verweerder aannemelijk dient te maken dat de gestelde emissiereductie van meer dan 50% door toepassing van het stalsysteem met de RAV-code A1.28 daadwerkelijk aan de orde is. Naar het oordeel van de voorzieningenrechter is verweerder daarin in dit geval niet geslaagd. Hierbij neemt de voorzieningenrechter in aanmerking dat de door verweerder naar voren gebrachte stelling dat de RAV-code A1.28 berust op de meest recente wetenschappelijke inzichten niet is onderbouwd met verifieerbare stukken. Verder neemt de voorzieningenrechter hierbij in aanmerking dat uit de door verzoeksters genoemde onderzoeken volgt dat er twijfel bestaat over het daadwerkelijke rendement en daarmee de emissiereductie van emissiearme stalsystemen, zoals die ook in deze melkrundveehouderij wordt toegepast.

Alhoewel de door verzoeksters ingebrachte rapporten pas een eerste indicatie geven, kan uit die rapporten wel wetenschappelijk twijfel met betrekking tot de emissiefactoren van de RAV worden afgeleid. Aangezien het in dit geval gaat over de aanvraag van een Wnb-vergunning, is het aan verweerder om aannemelijk te maken dat geen redelijke wetenschappelijke twijfel bestaat dat het project geen schadelijke gevolgen heeft voor de natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000-gebieden (vgl. de uitspraak van de Afdeling van 29 mei 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1603). Gelet op het vorenstaande is het naar het oordeel van de voorzieningenrechter daarom niet zeker dat verweerder zonder meer van de emissiefactoren uit de RAV heeft mogen uitgaan. Het gevolg daarvan is dat niet zeker is dat het vergunde project niet leidt tot meer emissie dan in de referentiesituatie was toegestaan.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 11-03-2021

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2021:810

Zaaknummer: LEE 21-184 en 21-185

Wetsartikelen: 2.7 en 2.8 Wnb en 6 Habitatrichtlijn

RECHTSPRAAK

Projectplan Waterwet/Waterschap Limburg

Ontwerp dijkverbetering, peildatum toetsing aan beleidsuitgangspunten, belangenafweging.

Casus

Dijktraject Beesel is een van de dijktrajecten langs de Maas die zijn opgenomen in het Hoogwaterbeschermingsprogramma Noordelijke Maasvallei. Dit dijktraject voldoet niet aan de huidige wettelijke norm voor hoogwaterveiligheid en moet daarom versterkt worden.

[Appellant sub 1A] en [appellant sub 2A] voeren aan dat uit de adviezen die zijn opgesteld in het kader van de Bestuursopdracht blijkt dat de wettelijke norm voor het dijktraject Beesel waarschijnlijk te streng is en daarom bij de evaluatie van de Waterwet in 2024 naar verwachting zal worden herzien. Deze adviezen moeten al bij het dagelijks bestuur bekend zijn geweest ten tijde van de vaststelling van het Projectplan. Deze adviezen waren in ieder geval bij het college bekend ten tijde van de goedkeuring van het Projectplan.

Het college en het dagelijks bestuur stellen dat zij gebonden zijn aan de in de Waterwet opgenomen normen en dat geen rekening kan worden gehouden met een onzekere toekomstige wijziging van deze normen. Ten aanzien van Beesel heeft het college daarnaast de hiervoor genoemde specifieke afweging gemaakt, op grond waarvan het college heeft besloten om de dijkverbetering van dijktraject Beesel niet terug te leggen bij het dagelijks bestuur.

[Appellant sub 2A] voert verder aan dat de dijkversterking zijn woongenot aantast, omdat hierdoor zijn vrije uitzicht over de Maas verdwijnt en het gebruik van het pad op de nieuw aan te leggen dijk en de opgang naar de dijk leiden tot een inbreuk op zijn privacy. Uit de besluitvorming blijkt niet dat deze aantasting van zijn woongenot in de afweging is betrokken.

Rechtsvraag

1. Had het dagelijks bestuur rekening kunnen of moeten houden met een veranderende

norm?

2. Is de aantasting van het woongenot voldoende in de afweging betrokken?

Uitspraak

1. Naar het oordeel van de Afdeling is het dagelijks bestuur bij de vaststelling van het Projectplan terecht uitgegaan van het op dat moment op grond van de Waterwet vereiste beschermingsniveau. Nog daargelaten dat het Eindverslag dateert van na de datum van vaststelling van het Projectplan, was het dagelijks bestuur, gelet op het stadium van de besluitvorming in december 2019 en de onzekerheid over een eventuele wijziging van de in de Waterwet opgenomen normen in 2024, ook uit een oogpunt van zorgvuldige voorbereiding niet gehouden om te anticiperen op deze eventuele wijziging en evenmin om een eigen afweging omtrent de wettelijke normen te maken. Hierbij betreft de Afdeling dat op grond van hetgeen [appellant sub 1A] en [appellant sub 2A] naar voren hebben gebracht ook niet vaststaat dat een lagere waterveiligheidsnorm voor dijktraject Beesel zal worden vastgesteld in 2024.

2. Gelet op de in het deskundigenbericht beschreven feitelijke gevolgen geeft hetgeen [appellant sub 2A] heeft aangevoerd geen aanleiding voor het oordeel dat het dagelijks bestuur de door [appellant sub 2A] bedoelde aantasting van zijn woongenot onvoldoende in zijn afweging heeft betrokken. Het verdwijnen van het vrije uitzicht is een inherent gevolg van de dijkverbetering. Aan het belang van [appellant sub 2A] bij behoud van zijn vrije uitzicht heeft het dagelijks bestuur in zijn afweging in redelijkheid geen zwaarder gewicht hoeven toekennen dan aan het algemeen belang dat met het Projectplan wordt gediend. Verder ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat het dagelijks bestuur aanvullende maatregelen had moeten opnemen in het Projectplan met het oog op het privacybelang van [appellant sub 2A].

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 10-03-2021

ECLI: ECLI:NL:RVS:2021:513

Zaaknummer: 202002911/1/R1

Wetsartikelen: 5.4 Waterwet en 3.4 Awb

RECHTSPRAAK

Planschade/Dongen

Niet benutte vrijstellingsmogelijkheid maakt geen deel uit van het planologische regime.

Casus

[Naam eiseres 1] heeft op 8 oktober 2016, door het college ontvangen op 10 oktober 2016, een aanvraag gedaan voor een tegemoetkoming in de schade als bedoeld in artikel 6.1 van de Wro. Zij heeft daaraan – samengevat – ten grondslag gelegd dat door de planologische verandering als gevolg van het bestemmingsplan ‘Zuid en West [plaatsnaam]’ de waarde van haar woning is verminderd.

Bij het primaire besluit heeft het college de aanvraag van [naam eiseres 1] onder verwijzing naar en met overneming van het advies van Tonnaer Adviseurs toegewezen en een tegemoetkoming toegekend van € 18.125, vermeerderd met wettelijke rente vanaf 10 oktober 2016. Daarvan wordt 40%, te weten € 7.250, verhaald op [naam eiseres 2].

[Naam eiseres 2] heeft in beroep aangevoerd dat Tonnaer Adviseurs de planologische mogelijkheden van het vrijstellingsbesluit en het projectbesluit ten onrechte niet (volledig) in de planvergelijking heeft betrokken.

Tonnaer Adviseurs heeft gesteld dat het oude regime alleen uit het oude bestemmingsplan bestaat en dat het vrijstellingsbesluit daar geen onderdeel van uitmaakt. Het vrijstellingsbesluit zag op twaalf woningen, en er is voor maar vier woningen uiteindelijk ook een bouwvergunning verleend. Met de vergunningverlening voor deze vier woningen is het vrijstellingsbesluit uitgewerkt. Ter onderbouwing daarvan is in het advies gewezen op rechtspraak van de Afdeling (waaronder de uitspraak van 21 maart 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BV9516), waaruit volgt dat een vrijstellingsbesluit niet kan worden hergebruikt voor een ander plan dan waarvoor de vrijstelling is verleend, ook niet als dat andere plan wel in de vrijstelling zou passen. Het vrijstellingsbesluit heeft geen verandering gebracht in het oude bestemmingsplan. Het oude regime bestaat dus alleen uit het oude bestemmingsplan, aldus het advies van Tonnaer Adviseurs.

Daarnaast heeft Tonnaer Adviseurs in reactie op de zienswijze gesteld dat het ondanks de faseringsmogelijkheid op de peildatum (25 december 2010) niet langer meer mogelijk was om op basis van het vrijstellingsbesluit een bouwvergunning te verlenen, omdat op 1 oktober 2010 de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in werking was getreden.

Rechtsvraag

Maakt het vrijstellingsbesluit deel uit van de planologische vergelijking?

Uitspraak

Vast staat dat op basis van het vrijstellingsbesluit drie bouwvergunningen zijn verleend voor de bouw van vier woningen. Deze bouwvergunningen zijn onherroepelijk geworden. Als gevolg van de concentratie van rechtsbescherming is in het verlengde daarvan ook het vrijstellingsbesluit onherroepelijk geworden voor zover het de vier woningen betreft. Het vrijstellingsbesluit moet naar het oordeel van de rechtbank in zoverre in de planvergelijking worden betrokken als onderdeel van het oude regime. Dat het vrijstellingsbesluit in de planvergelijking moet worden betrokken, betekent overigens niet dat planologische verslechtering voor het perceel van [naam eiseres 1] daardoor per definitie afneemt. De woning aan de [straat 2] is van deze vier woningen het dichtst bij de woning van [naam eiseres 1] gelegen. Zoals door Tonnaer Adviseurs is gesteld bedraagt de afstand tussen beide woningen circa 80 m.

Voor de overige acht woningen is de door Tonnaer Adviseurs genoemde rechtspraak waaruit volgt dat een vrijstellingsbesluit niet kan worden hergebruikt, naar het oordeel van de rechtbank hier niet relevant. Ten aanzien van die acht woningen is het vrijstellingsbesluit nooit gebruikt, zodat er geen sprake was van het *hergebruiken* van de vrijstelling. Hoewel ook voor de overige acht woningen op basis van het vrijstellingsbesluit bouwvergunningen verleend hadden kunnen worden, staat vast dat deze bouwvergunningen nimmer verleend zijn. Als gevolg daarvan was het vrijstellingsbesluit voor zover dat zag op de overige acht woningen op de peildatum niet onherroepelijk. Het vrijstellingsbesluit maakt naar het oordeel van de rechtbank in zoverre dan ook geen onderdeel uit van het oude regime.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 31-12-2020

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2020:6907

Zaaknummer: AWB- 18_5040 en 18_5222

Wetsartikelen: 6.1 Wro

RECHTSPRAAK

Planschade/Zoetermeer

Planschade als gevolg van gedoogverplichting, niet anderszins verzekerd op grond van de Belemmeringenwet Privaatrecht. Planvergelijking bij uit te werken bestemming.

Casus

Verzoek om planschade vanwege een rijksinpassingsplan dat een hoogspanningsverbinding mogelijk maakt. Eiseres 1 betoogt dat verweerder ten onrechte een tegemoetkoming in planschade heeft toegekend. Volgens eiseres 1 volgt uit het arrest van de Hoge Raad van 21 juni 2019 (ECLI:NL:HR:2019:996) dat een rechthebbende aan wie een gedoogverplichting is opgelegd de planschade alleen kan vorderen via de route van artikel 14 van de Belemmeringenwet Privaatrecht (BP). De planschaderoute is volgens eiseres 1 afgesloten, omdat de schade anderszins is verzekerd door de rechtsgang van artikel 14 van de BP. Dat betekent dat de aanvraag om een tegemoetkoming in planschade voor het perceel waarvoor een gedoogverplichting geldt, door verweerder had moeten worden afgewezen.

Rechtsvraag

Is in het geval van een gedoogverplichting planschade anderszins verzekerd door artikel 14 van de BP?

Uitspraak

Anders dan eiseres 1 betoogt, is de rechtbank van oordeel dat uit het arrest van de Hoge Raad niet volgt dat planschade alleen via de weg van de BP kan worden gevorderd indien een gedoogverplichting is opgelegd. De Hoge Raad overweegt dat planschade in dat geval niet uitsluitend via de Wro, maar ook via de BP kan worden gevorderd. Daaruit valt niet af te leiden dat de planschaderoute in een dergelijk geval in het geheel is afgesloten. Dat de planschade via de BP kan worden gevorderd, maakt naar het oordeel van de rechtbank ook niet dat de tegemoetkoming voldoende anderszins is verzekerd, zoals bedoeld in artikel 6.1 van de Wro. De tegemoetkoming in de planschade is anderszins verzekerd als met voldoende zekerheid

valt te zeggen dat deze schade op een andere manier zal worden vergoed. De rechtbank overweegt dat dit voor de gevorderde schade van eiseres 2 niet het geval is, nu eiseres 2 geen procedure op grond van de BP heeft ingesteld.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 22-12-2020

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2020:14080

Zaaknummer: SGR 18/2429 en SGR 18/1699

Wetsartikelen: 6.1 Wro en 14 Belemmeringenwet Privaatrecht

RECHTSPRAAK

Bestemmingsplan/Oegstgeest

Vanwege onder andere de ruime afstand tussen de horeca en de woning en het feit dat geen verzwaring van de toegestane horeca aan de orde is, is akoestisch onderzoek niet noodzakelijk.

Casus

De raad van Oegstgeest heeft het bestemmingsplan '1e partiële herziening Oudenhof en Klinkenbergerplas' vastgesteld. Appellanten wonen in het plangebied op ruime afstand (circa 145, 200 en 300 m) van het gedeelte van het gebied de Klinkenbergerplas waar hun beroepen op zien. Het plan laat onder andere een horecabedrijf van maximaal 750 m² toe, dat uitsluitend of in hoofdzaak is gericht op bedrijfsmatig verstrekken van dranken en/of etenswaren/maaltijden. Appellanten vrezen voor onder andere geluidoverlast vanwege de horecagelegenheid. Volgens een van de appellanten, die op 200 m woont van het gebied waar de horeca is toegestaan, had de raad een akoestisch onderzoek moeten uitvoeren. Een horecabedrijf van deze omvang past niet in een dergelijk rustig gebied en de raad had verder moeten kijken dan de normen in het Activiteitenbesluit milieubeheer. Verder zijn de effecten van de horeca in de avond- en nachturen niet onderzocht. Ook is er geen rekening mee gehouden dat geluid ver draagt over water.

Rechtsvraag

Is akoestisch onderzoek naar de horeca die dit bestemmingsplan mogelijk maakt noodzakelijk?

Uitspraak

Met betrekking tot het aspect geluid heeft de voorzieningenrechter eerder geoordeeld (ECLI:NL:RVS:2019:3297), dat de raad zich in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat geen onaanvaardbare geluidhinder is te verwachten van het horecabedrijf en dat de raad daarom in redelijkheid heeft kunnen afzien van geluidonderzoek. De voorzieningenrechter heeft hierbij in aanmerking genomen dat het nu voorliggende

bestemmingsplan, geen verzwaring inhoudt van de toegestane horeca-activiteiten ten opzichte van het eerdere bestemmingsplan 'De Morsebel en Klinkenbergerplas'. Daarnaast is opgemerkt dat het merendeel van de toegestane horeca-activiteiten is gericht op gebruik overdag of in de avonduren. De voorzieningenrechter heeft tevens in aanmerking genomen dat de woning van appellant zich op een afstand van ongeveer 200 m van het gebied van de Klinkenbergerplas bevindt, waar een horecavoorziening is toegelaten en dat daartussen geen water maar wel andere bebouwing, evenals de provinciale weg N444 zijn gelegen. De Afdeling sluit zich bij dit oordeel van de voorzieningenrechter aan. Het betoog faalt.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 10-03-2021

ECLI: ECLI:NL:RVS:2021:523

Zaaknummer: 201906071/1/R3

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Handhaving/Zuid-Holland

Na een last onder dwangsom heeft het bedrijf maatregelen getroffen en stelt dat het onevenredig is om opnieuw een last op te leggen.

Casus

Verweerder heeft dwangsommen ingevorderd van een afvalverwerkend bedrijf vanwege overtreding van een vergunningvoorschrift inzake geuroverlast. Dit voorschrift luidt: 'Buiten de inrichting mag geen geur afkomstig van de inrichting waarneembaar zijn.'

Met een nieuw besluit heeft verweerder een nieuwe last onder dwangsom opgelegd. Over de invordering betoogt appellant dat deze is gebaseerd op een andere geurbron dan waarvoor de last is opgelegd. Over de nieuwe last onder dwangsom, die is gebaseerd op hetzelfde vergunningvoorschrift, betoogt appellant dat deze te ruim en te rechtsonzeker is en tevens onevenredig, omdat zij al maatregelen heeft getroffen.

Rechtsvragen

1. Is de grondslag van de eerste last verlaten door een dwangsom in te vorderen voor een andere geurbron?
2. Is de nieuw opgelegde last rechtsonzeker?
3. Is de nieuw opgelegde last onevenredig?

Uitspraak

1. Het geurvoorschrift maakt geen onderscheid in geurbronnen. De last heeft betrekking op alle geurbronnen. Oorspronkelijk is de last opgelegd vanwege geuroverlast door kunststofverwerking. Het invorderen van een dwangsom vanwege het veroorzaken van geuroverlast door het verwerken van groenafval past binnen de grondslag van de last.
2. De rechtbank heeft terecht geoordeeld dat de aan SUEZ opgelegde last onder dwangsom

voldoende duidelijk geformuleerd is. Het aan de vergunning van 16 juli 2009 verbonden voorschrift 5.1.1 is eenvoudig en helder opgesteld. Het voorschrift staat simpelweg niet toe dat van de inrichting afkomstige geuren buiten de inrichting waarneembaar zijn. In het kader van dit voorschrift is het niet relevant door welk soort afval de geuren worden veroorzaakt en ook niet of die geuren vrijkomen bij normale bedrijfsactiviteiten of incidentele gebeurtenissen. Aangezien de last ziet op de naleving van dit heldere voorschrift, is de last voldoende duidelijk geformuleerd. Dat het voor SUEZ wellicht lastig is om het voorschrift na te leven, leidt niet tot een ander oordeel. Het voorschrift zelf ligt hier niet ter beoordeling voor.

3. Aan de ene kant ziet de Afdeling dat, naar niet in geschil is, SUEZ maatregelen (zoals een actief koolfilter) heeft getroffen om geurhinder te voorkomen dan wel te verminderen. Daarnaast is de geurbron die heeft geleid tot de tweede last onder dwangsom een andere dan die aan de eerste last onder dwangsom ten grondslag lag. Het betrof ook, zo het zich laat aanzien, een incidentele situatie. Daar staat tegenover dat binnen een kort tijdsbestek van ongeveer twee maanden voorafgaand aan de oplegging van de tweede last om en nabij 60 klachten zijn ingediend over geurhinder. Die klachten zijn ingediend door verschillende personen uit verschillende straten. Uit de uitgevoerde controles blijkt dat die klachten terecht waren. Gelet hierop en op de omstandigheid dat de eerder opgelegde last onder dwangsom was uitgewerkt, heeft de rechtbank terecht geen aanleiding gezien voor het oordeel dat het opleggen van de tweede last onder dwangsom onevenredig was.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 03-03-2021

ECLI: ECLI:NL:RVS:2021:453

Zaaknummer: 202001174/1/R4

Rechters: mr. S.F.M. Wortmann

Wetsartikelen: